

1. Demografické charakteristiky

Podíl mladé generace, jinak řečeno osob mladších třiceti let, na populaci Kraje Vysočina v posledním desetiletí neustále klesal. Více než 185 tisíc obyvatel ve věku 0 až 29 let představovalo v roce 2007 přes 36 % populace kraje, necelých 174 tisíc osob této věkové kategorie tvořilo o čtyři roky později 34 % obyvatel Vysočiny a 163 tisíc „mladých“ v roce 2016 představovalo již méně než třetinu obyvatelstva kraje (32 %).

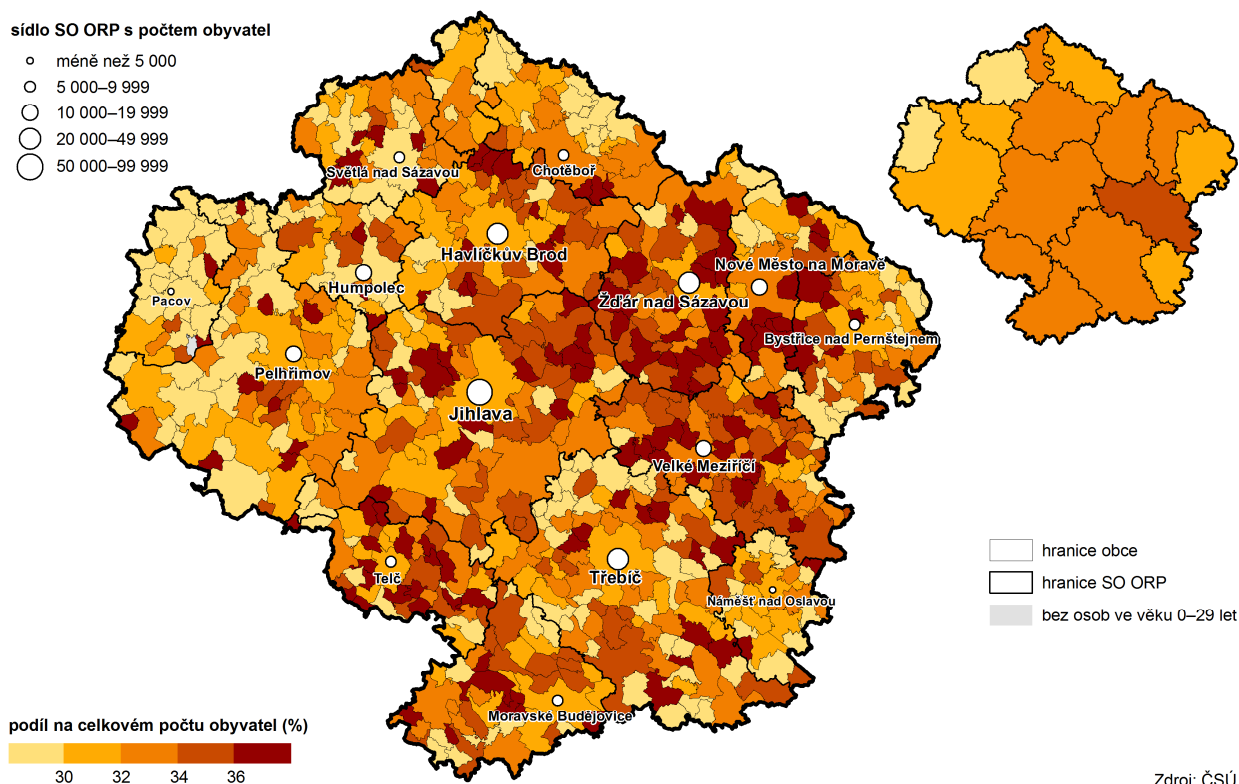
Vývoj počtu juniorů, změny věkové struktury, index stáří

Počet obyvatel ve věku 0 až 29 let v dekadě 2007 - 2016 poklesl na Vysočině o 12,1 %, podíl na celkové populaci kraje se snížil o 4,2 procentního bodu. Úbytek mladých byl v Kraji Vysočina daleko výraznější, než celkový pokles počtu obyvatel kraje, který se ve stejném období snížil pouze o 0,7 %.

Mladí ovšem nejsou na Vysočině z hlediska populačního vývoje jednotnou skupinou. Naopak, vývoj počtu dětské složky (0 – 14 let) a mladých lidí ve věku 15 až 29 let byl v minulém desetiletí výrazně odlišný. Zatímco počet osob ve věku 15 až 29 let se v kraji mezi roky 2007 a 2016 **snížil** více než o pětinu (- 21,8 %), počet dětí do patnácti let se mírně **zvýšil** (o 1,9 %). Odráží se v tom jednak vývoj porodnosti v posledních třiceti letech, ale též důsledky migrace.

Zajímavé je srovnání s vývojem v celé České republice. Počet obyvatel České republiky ve věku 0 až 29 let se mezi roky 2007 a 2016 snížil o 7,9 % a podíl na celkové populaci státu poklesl z 35,2 % na 31,7 %, tj. o 3,5 bodu. Počet dětí do 15 let se ve stejném období v České republice zvýšil více než o desetinu (o 11,5 %), počet mladých mezi 15 a 29 lety poklesl o 21,2 %.

Osoby ve věku 0–29 let podle obcí a SO ORP Kraje Vysočina k 31. 12. 2016

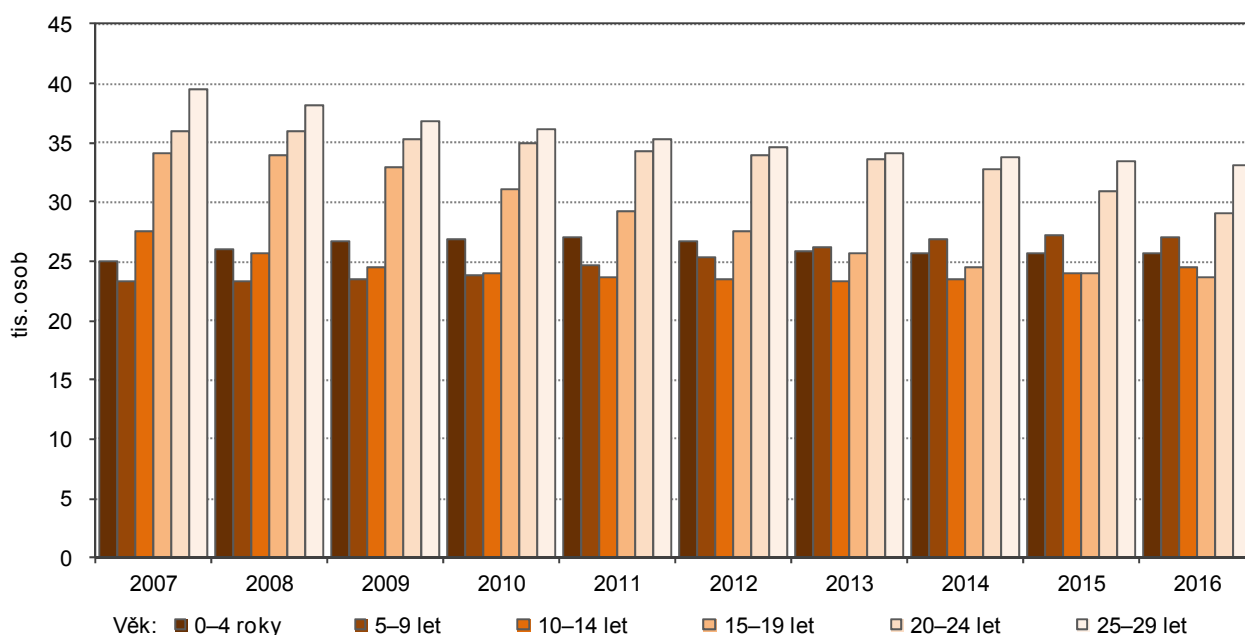
Ke konci osmdesátých a v devadesátých letech sice na Vysočině klesala porodnost pomaleji než v celé České republice, přesto se však v kraji počet obyvatel ve věku 15 až 29 let snížil ještě o něco výrazněji než na celorepublikové úrovni. Projevil se tak vliv migrace – Vysočina v letech 2007 až 2016 stěhováním ztratila více než 2 600 osob této věkové skupiny. Naproti tomu migrační saldo celé České republiky bylo u osob ve věku 15 až 29 let výrazně kladné. Kladné migrační saldo se na republikové úrovni projevuje i u dětské složky, navíc na Vysočině po roce 2000 relativně zaostávala porodnost.

Tab 1.1 Obyvatelstvo Kraje Vysočina do 29 let podle pětiletých věkových skupin (k 31. 12.)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet obyvatel ve věku 0–29 let¹⁾	185 452	182 854	179 747	177 021	173 947	171 509	168 977	166 966	164 977	163 031
v tom ve věku:										
0–4 let	25 076	25 948	26 627	26 895	27 100	26 693	25 891	25 710	25 622	25 732
5–9 let	23 346	23 260	23 441	23 882	24 591	25 339	26 217	26 830	27 165	27 046
10–14 let	27 480	25 699	24 498	23 921	23 640	23 422	23 380	23 564	23 935	24 551
15–19 let	34 155	33 893	32 962	31 144	29 141	27 476	25 689	24 467	23 933	23 652
20–24 let	35 905	35 932	35 352	35 001	34 253	34 018	33 621	32 693	30 865	28 990
25–29 let	39 490	38 122	36 867	36 178	35 222	34 561	34 179	33 702	33 457	33 060

¹⁾ data k 31. 12. 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 a nejsou srovnatelná s předchozími roky

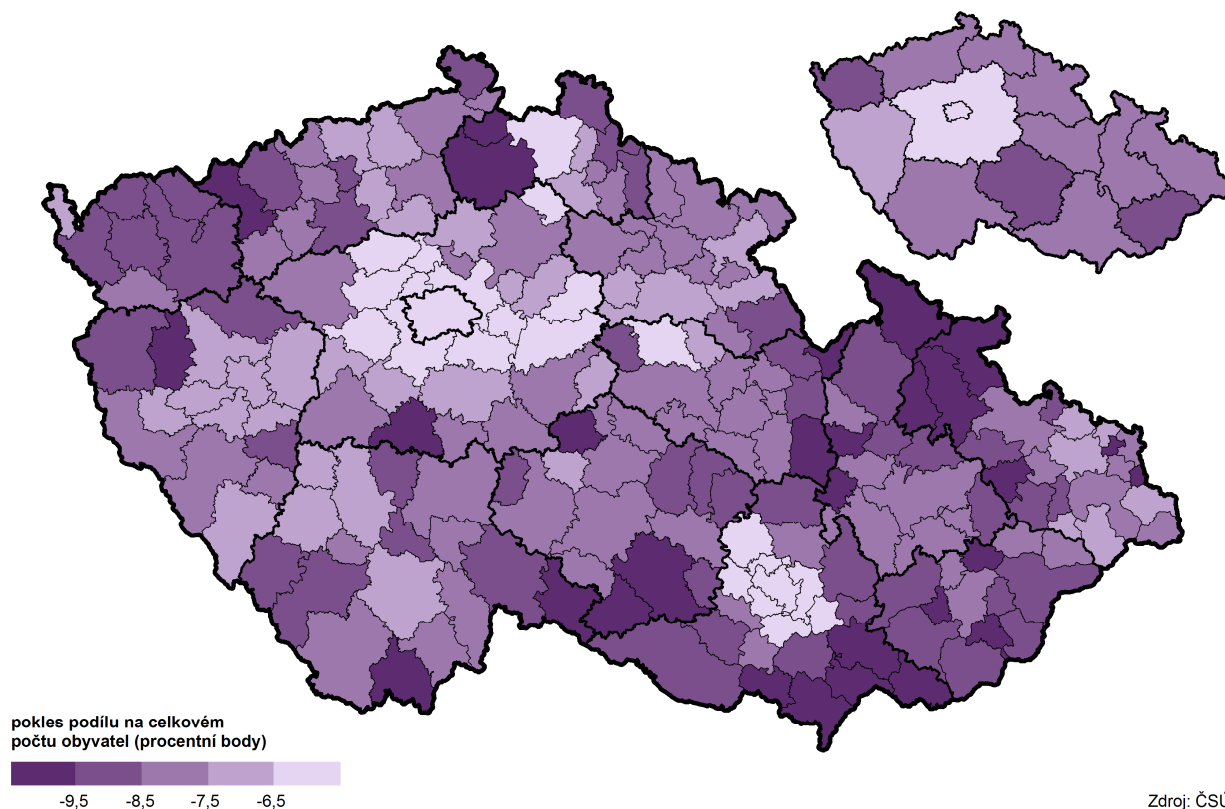
Graf 1.1 Mladá generace podle věkových skupin v Kraji Vysočina

Vývoj věkové struktury obyvatelstva odráží index stáří. Tento ukazatel v Kraji Vysočina již v roce 2007 překonal hodnotu 100, což znamená, že obyvatelstvo ve věku 65 a více let početně překonalo dětskou složku populace. Index stáří nepřetržitě rostl i v následujících letech, takže v roce 2016 připadalo na Vysočině na sto dětí mladších patnácti let 127 seniorů. Rovněž index stáří dokládá, že Vysočina stárne **rychleji** než celá Česká republika, na celorepublikové úrovni ve stejném období vzrostl ze 102,4 na 120,7 (na Vysočině z hodnoty 100,6 na 126,7). Ještě na počátku sledovaného období relativně příznivá věková struktura kraje tak v roce 2016 vlivem nižší porodnosti a negativního dopadu migrace již jen pokulhává za celorepublikovou úroveň. V roce 2007 index stáří na Vysočině v mezikrajském srovnání sedmý nejnižší, v roce 2016 byl **čtvrtý nejvyšší**. Podobně však rostl index stáří i v ostatních krajích, anomálií byl pouze vývoj v Hlavním městě Praze, která díky migraci „omládla“ (index stáří se snížil ze 129,4 na 122,4) a ve Středočeském kraji, kde vlivem procesu suburbanizace index stáří narostl jen mírně.

Změna podílu osob ve věku 0–29 let podle SO ORP a krajů mezi 31. 12. 2001 a 31. 12. 2016

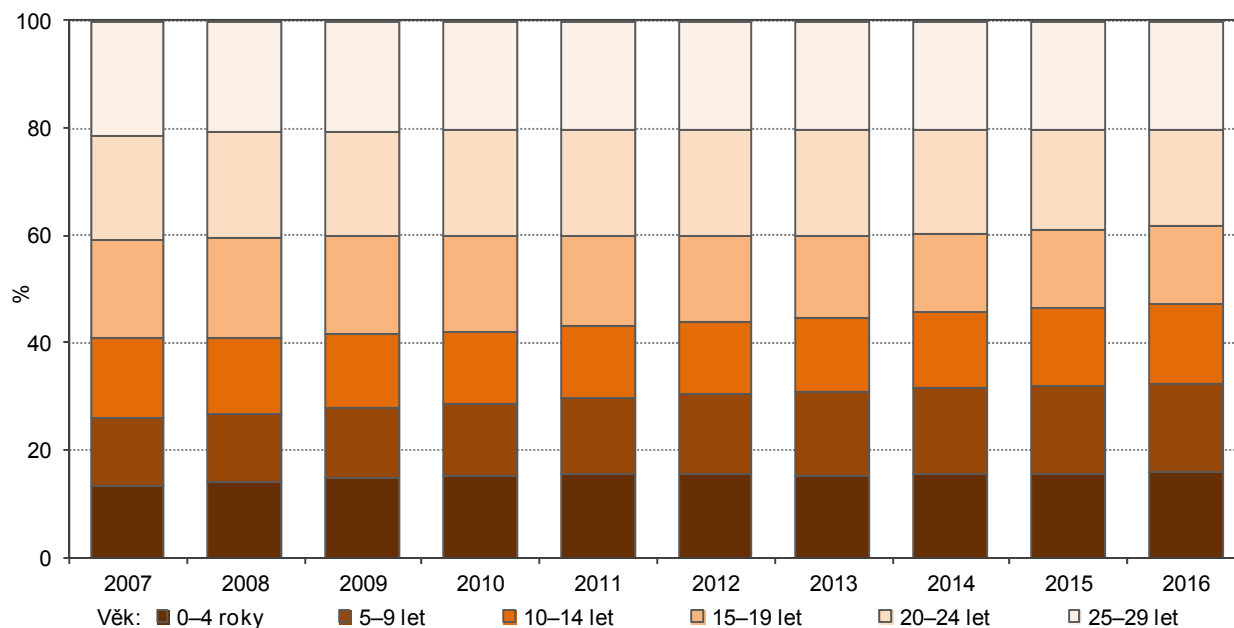
Průměrný věk se na Vysočině mezi roky 2007 a 2016 zvýšil o 2,3 roku na 42,3 let. V mezikrajském srovnání to spolu se Zlínským a Moravskoslezským krajem představovalo **druhý nejvyšší nárůst** (za Karlovarským krajem s 2,8 roky). Prakticky se nezměnil průměrný věk v Praze (zvýšení o 0,2 roku), poměrně mírné bylo jeho zvýšení i ve Středočeském kraji (o jeden rok), který také měl v roce 2016 měřeno průměrným věkem nejmladší populaci. Naopak nejstarší bylo obyvatelstvo Královéhradeckého a Zlínského kraje (42,7 roku).

V rámci Kraje Vysočina stárly v dekadě 2007 až 2016 všechny okresy. Relativně nejméně výrazný byl tento proces v jihlavském okrese, v němž se index stáří zvýšil z hodnoty 100,0 na 116,5. Dlouhodobě nejstarším okresem Vysočiny je Pelhřimovsko, kde v roce 2016 činil průměrný věk 43,3 roku a index stáří 144,7. Nejrychleji však na Vysočině stárl okres Třebíč, už od roku 1990 se potýkající s ekonomickými obtížemi a vysokou nezaměstnaností. Jedním z jejích důsledků je i migrace mladších ročníků obyvatelstva mimo území okresu. Ta se pak mimo jiné projevuje i ve zvýšení průměrného věku obyvatel na 42,5 roku a indexu stáří na 129,3 (v roce 2007 dosahoval hodnoty jen 97,3).

Na Třebíčsku se též v meziokresním srovnání nejvýrazněji **snížil** podíl osob ve věku 0 až 29 let na celkovém počtu obyvatel, konkrétně z 36,6 % v roce 2007 (po žďárském okrese druhá nejvyšší hodnota v kraji) na 32,0 % v roce 2016. I v tomto roce mělo nejvyšší podíl mladé generace na obyvatelstvu Žďársko (33,1 %), před třebíčský okres se však dostalo Jihlavsko s 32,3 %.

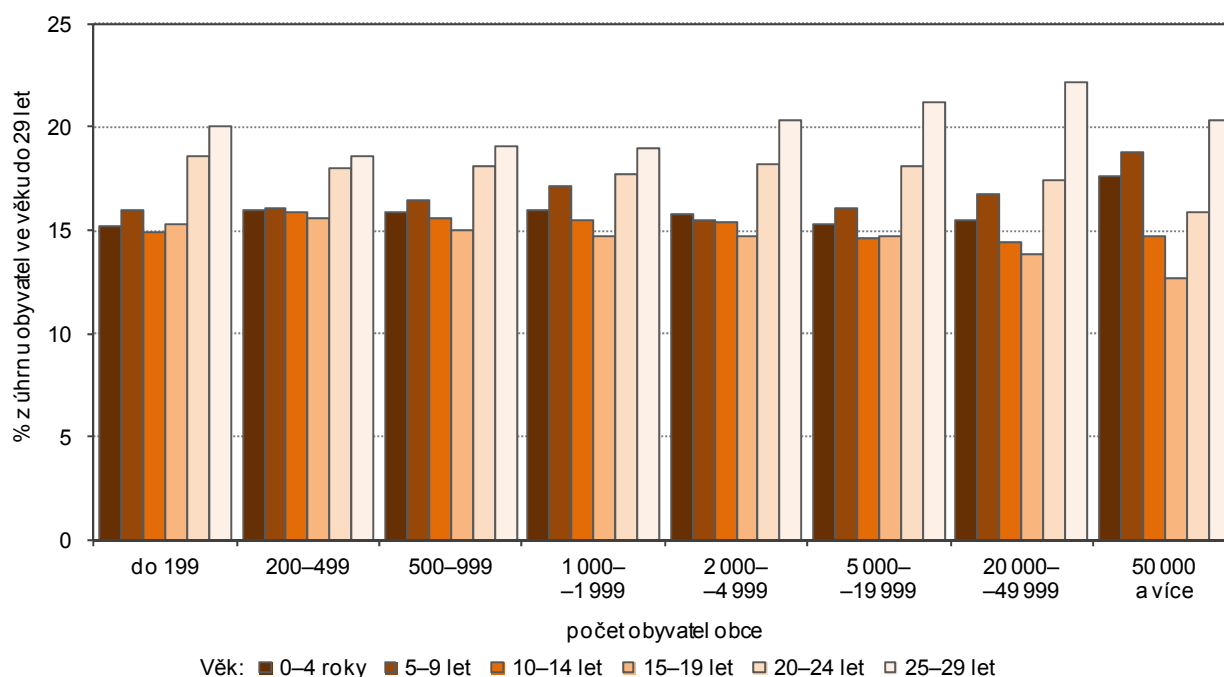
Měřeno indexem stáří jsou na Vysočině z jednotlivých velikostních skupin obcí nejstarší nejmenší obce do dvou set obyvatel, v nichž na sto dětí do patnácti let připadá 141 osob pětadesátiletých a starších. Za ně se však neřadí zbytek venkova, ale část větších měst kraje, konkrétně města z velikostní skupiny 5 000 – 19 999 obyvatel s indexem stáří 137,0 a města s 20 000 – 49 999 obyvateli (index stáří 134,4). Naopak **nejmladší** je na Vysočině populace obcí a měst s **1 000 – 1 999 obyvateli**, ve kterých index stáří v roce 2016 dosáhl hodnoty 112,6. Jen o něco starší byli obyvatelé obcí s 500 – 999 a 200 – 499 obyvateli.

Graf 1.2 Složení mladé generace podle věkových skupin v Kraji Vysočina v letech 2007 až 2016

V sídlech s 1 000 – 1 999 obyvateli byl též nejvyšší podíl osob mladších třiceti let na celkovém počtu obyvatel (33,1 %). Prakticky stejně na tom byly obce s 500 – 999 a 200 – 499 obyvateli. Naopak nejnižším podílem mladé generace na populaci se na Vysočině vyznačují největší města – v roce 2016 činil v Jihlavě 30,9 % a v městech 20 000 – 49 999 obyvateli 31,0 %. Krajské město je však v rámci kraje unikátní vysokým zastoupením dětí mladších deseti let, které se na počtu obyvatel ve věku 0 – 29 let podílejí více než třetinou.

Graf 1.3 Věková struktura mladé generace podle velikostních skupin obcí v Kraji Vysočina

Narození a jejich struktura

Celkový počet živě narozených dětí se na Vysočině mezi roky 2007 a 2016 s výkyvy oběma směry pohyboval kolem 5 300. Je to sice o několik set více než v předchozím desetiletí, stále je to však o pětinu až čtvrtinu méně dětí než se v okresech budoucího Kraje Vysočina rodilo počátkem devadesátých let.

Tab 1.2 Živě narození v Kraji Vysočina podle věku matky, pořadí dítěte a rodinného stavu matky

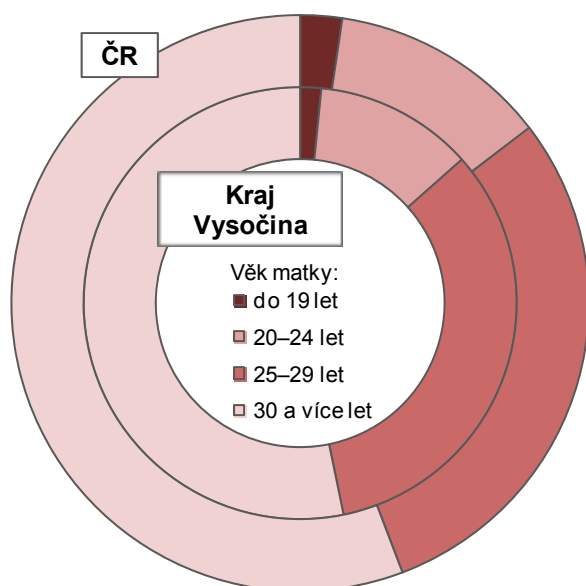
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Živě narození	5 373	5 649	5 447	5 357	5 075	5 148	4 920	5 334	5 349	5 307
z toho matkám ve věku do 29 let	3 204	3 162	2 818	2 746	2 474	2 551	2 409	2 588	2 542	2 483
podle věku matky (%):										
do 17 let	0,7	1,0	0,9	0,9	0,9	1,2	0,6	0,9	0,9	0,7
18–19 let	2,8	3,2	3,1	4,0	3,3	3,7	2,9	3,4	2,5	2,7
20–24 let	23,9	25,1	24,4	24,6	24,9	25,8	25,4	25,7	26,8	25,3
25–29 let	72,6	70,7	71,6	70,5	71,0	69,3	71,1	70,0	69,9	71,3
podle pořadí dítěte (%):										
první	58,2	60,0	60,6	60,1	61,8	63,4	63,8	62,7	63,6	66,1
druhé	34,8	33,4	33,6	33,1	31,9	31,3	31,5	31,0	30,5	28,2
třetí a další	7,0	6,6	5,8	6,8	6,3	5,3	4,7	6,3	5,9	5,8
podle rodinného stavu matky (%):										
svobodné	27,4	32,7	36,4	38,3	41,4	44,5	45,7	49,2	48,0	48,5
vdané	72,6	67,3	63,6	61,7	58,6	55,5	54,3	50,8	52,0	51,5

Pokud jde o počet dětí narozených devětadvacetiletým a mladším matkám, můžeme v kraji pozorovat **klesající tendenci**, v roce 2016 byl více než o pětinu nižší než v roce 2007 a jejich podíl na celkovém počtu živě narozených dětí ve stejném období poklesl o 12,8 procentního bodu na 46,8 %. Děti narozené v manželství představovaly v roce 2007 ještě téměř tři čtvrtiny dětí narozených devětadvacetiletým a mladším matkám. V následujících letech však jejich podíl vytrvale a v některých letech i výrazně klesal, takže v roce 2016 se podíl dětí narozených v manželství a mimo něj téměř vyrovnal.

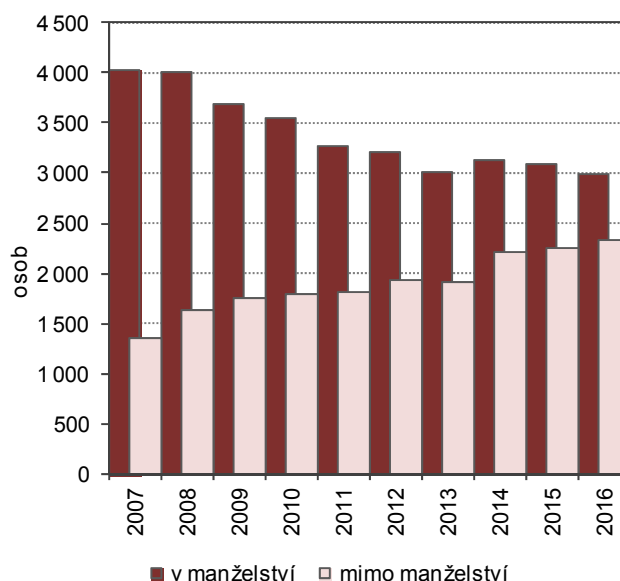
Devětadvacetileté a mladší matky patří nejčastěji do věkové skupiny 25 až 29 let (v letech 2007 až 2016 stabilně kolem 70 % z celkového počtu), zhruba jedna čtvrtina matek bývá ve věku 20 až 24 let. V průběhu uvedeného desetiletí však setrvale rostl podíl prvních dětí na celkovém počtu dětí, narozených matkám mladším třiceti let (zvýšení o 7,9 procentního bodu) a odpovídajícím způsobem klesal podíl druhých i třetích a dalších dětí.

Tato skutečnost koresponduje se stále rostoucím průměrným věkem matek, který v roce 2016 dosáhl na Vysočině 30,5 roku (o 1,4 roku více než v roce 2007), u prvorodiček pak 27,0 roku (oproti roku 2007 o 1,3 roku více). Důsledkem stále rostoucího věku nastávajících matek je i jejich „únik“ ze zájmové skupiny této publikace, což platí i o prvorodičkách – v roce 2007 byly bezmála čtyři pětiny z celkového počtu prvorodiček mladší třiceti let, v roce 2016 stejný podíl nedosahoval ani dvou třetin.

Graf 1.4 Živě narození podle věku matky v roce 2016

Graf 1.5 Živě narození v manželství a mimo manželství v Kraji Vysočina

Průměrný věk matek byl v roce 2016 ve všech okresech Vysočiny vyšší než třicet let. Nejnižší byl na Žďársku (30,3 roku), naproti tomu v okresech Jihlava a Třebíč dosáhl hodnoty 30,6 roku. Obdobně se i průměrný věk matky při narození prvního dítěte dostal ve všech okresech kraje přinejmenším na hranici osmdvaceti let – nejnižší byl ve žďárském okrese (28,0 let), nejvyšší v okrese Havlíčkův Brod (28,7 roku).

S tím koresponduje i míra plodnosti (počet živě narozených dětí ženám ve vybrané věkové skupině na střední stav žen stejného věku), která ke konci sledovaného období u žen ve věku 20 až 24 let vzdor mírnému nárůstu zůstala pod úrovní roku 2007, u věkové skupiny 25 až 29 let však zaznamenala **výrazný nárůst** a měla i rozhodující vliv na zvýšení úhrnné plodnosti (viz poznámka pod tabulkou 1.3) na Vysočině v letech 2014 až 2016, která v těchto letech dokonce překonala celorepublikovou úroveň.

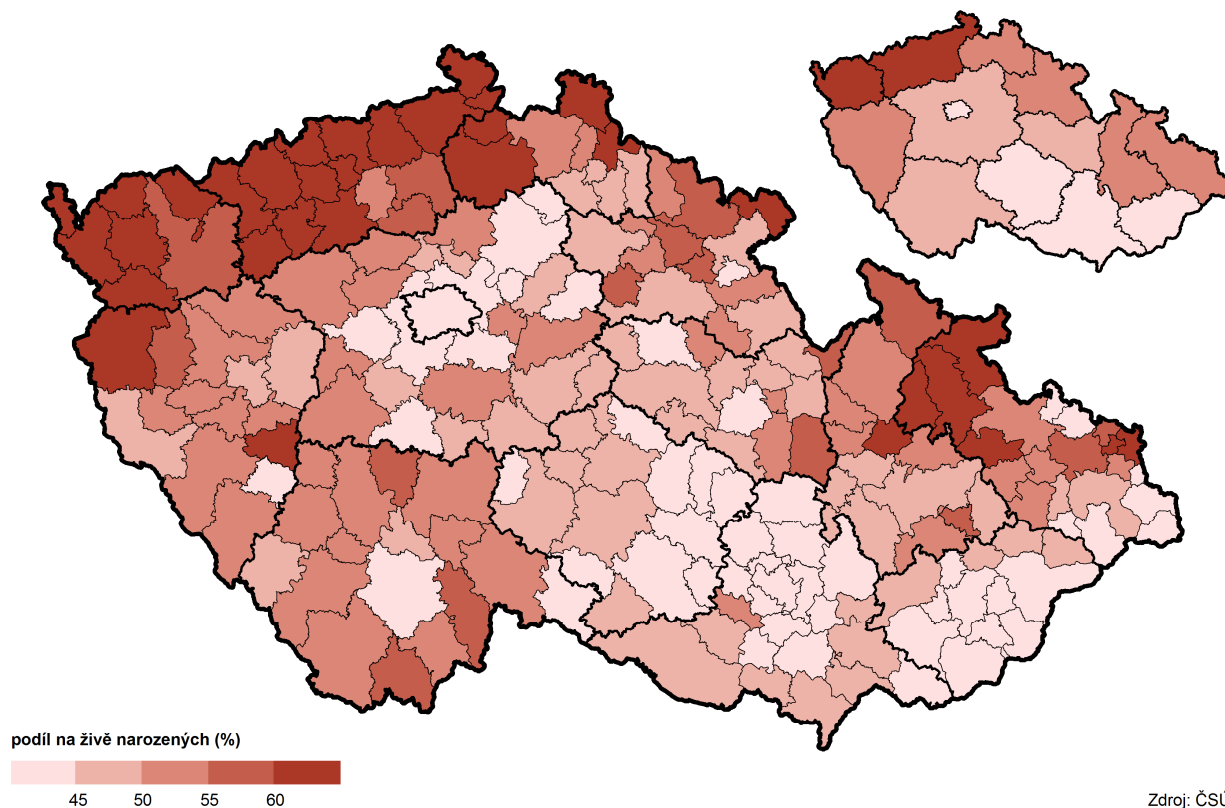
Tab 1.3 Míry plodnosti podle věku žen v Kraji Vysočina

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Míry plodnosti podle věku žen¹⁾										
15–19	6,8	7,9	6,9	8,7	7,1	9,1	6,5	9,1	7,2	7,2
20–24	43,8	45,7	40,0	39,8	36,9	39,7	37,4	41,4	44,1	43,3
25–29	120,8	120,8	113,1	111,1	103,5	105,8	103,8	111,1	110,8	111,1
30–34	81,8	89,5	93,4	94,3	98,1	98,2	98,3	110,0	115,5	115,3
35–39	23,8	29,3	32,5	32,6	33,4	35,1	34,7	39,5	40,8	44,5
40–44	2,8	4,6	4,5	5,0	4,4	5,8	5,7	6,4	7,7	7,2
45–49	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,5	0,3	0,7	0,1	0,9
15–49	43,2	45,5	44,0	43,6	42,1	43,2	41,8	45,9	46,8	47,0
Úhrnná plodnost ²⁾	1,392	1,483	1,448	1,455	1,420	1,474	1,438	1,593	1,629	1,647

¹⁾ počet živě narozených dětí ženám v určitém věku na 1 000 žen v daném věku

²⁾ průměrný počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během jejího reprodukčního období (15–49 let) neměnné

Děti narozené mimo manželství podle SO ORP a krajů v roce 2016

V mezikrajském srovnání se v roce 2016 Kraj Vysočina vyznačoval čtvrtým nejnižším podílem dětí narozených mimo manželství (43,8 %), menší byl pouze v Hlavním městě Praze a Jihomoravském a Zlínském kraji. Naopak zdaleka nejvyšší byl v Karlovarském a Ústeckém kraji, ve kterých v obou případech překročil hranici 64 %. Více než polovina dětí se narodila mimo manželství ještě v pěti dalších krajích.

Podíl dětí narozených mimo manželství se na Vysočině v jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností pohybuje mezi 40,0 % (ORP Velké Meziříčí) a 48,8 % (ORP Havlíčkův Brod). Správní obvody s nižším podílem mimo manželství narozených dětí se na Vysočině koncentrují především do východní části kraje, do okresů Žďár nad Sázavou a Třebíč. Za pozornost stojí, že přímo navazují na ještě mohutnější blok správních obvodů s obdobně nízkou úrovní mimomanželské porodnosti v Jihomoravském kraji.

Tab. 1.4 Živě narození podle porodní hmotnosti a týdne těhotenství v Kraji Vysočina v roce 2016

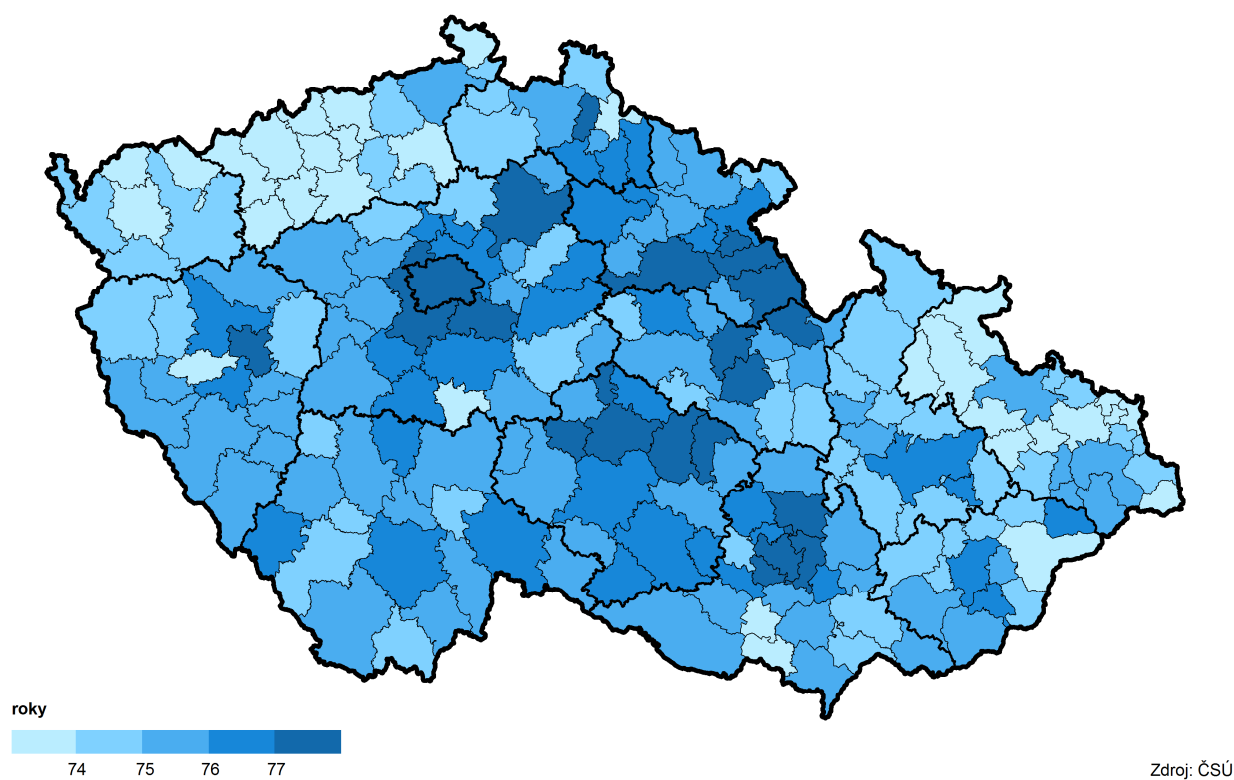
	Celkem	z toho podle týdne těhotenství												
		do 27	28–29	30–31	32–33	34–35	36	37	38	39	40	41	42 a více	nezjištěno
Živě narození	5 307	11	14	26	56	133	181	250	662	1 329	1 548	922	122	53
z toho podle porodní hmotnosti:														
do 1999 g	149	11	14	26	35	46	11	5	1	-	-	-	-	-
2000–2499 g	236	-	-	-	14	53	58	31	43	24	10	3	-	-
2500–2999 g	853	-	-	-	2	26	77	112	201	237	137	47	5	9
3000–3499 g	2 000	-	-	-	4	8	25	79	272	608	640	324	28	12
3500–3999 g	1 531	-	-	-	-	-	8	20	122	360	550	396	67	8
4000–4499 g	441	-	-	-	-	-	-	3	15	82	189	129	20	3
4500 g a více	55	-	-	-	-	-	1	-	5	12	16	18	2	1
nezjištěno	42	-	-	-	1	-	1	-	3	6	6	5	-	20
Živě narození matkám ve věku do 29 let	2 483	5	2	9	25	55	91	118	305	592	749	457	55	20
z toho podle porodní hmotnosti:														
do 1999 g	55	5	2	9	13	14	8	3	1	-	-	-	-	-
2000–2499 g	124	-	-	-	8	27	33	14	24	10	5	3	-	-
2500–2999 g	430	-	-	-	1	8	31	57	111	115	78	22	3	4
3000–3499 g	943	-	-	-	3	6	13	35	112	273	313	171	13	4
3500–3999 g	716	-	-	-	-	-	4	9	52	157	271	191	28	4
4000–4499 g	178	-	-	-	-	-	-	-	3	30	76	58	9	2
4500 g a více	21	-	-	-	-	-	1	-	1	5	4	8	2	-
nezjištěno	16	-	-	-	-	-	1	-	1	2	2	4	-	6

Zemřelí, příčiny úmrtí, naděje dožití

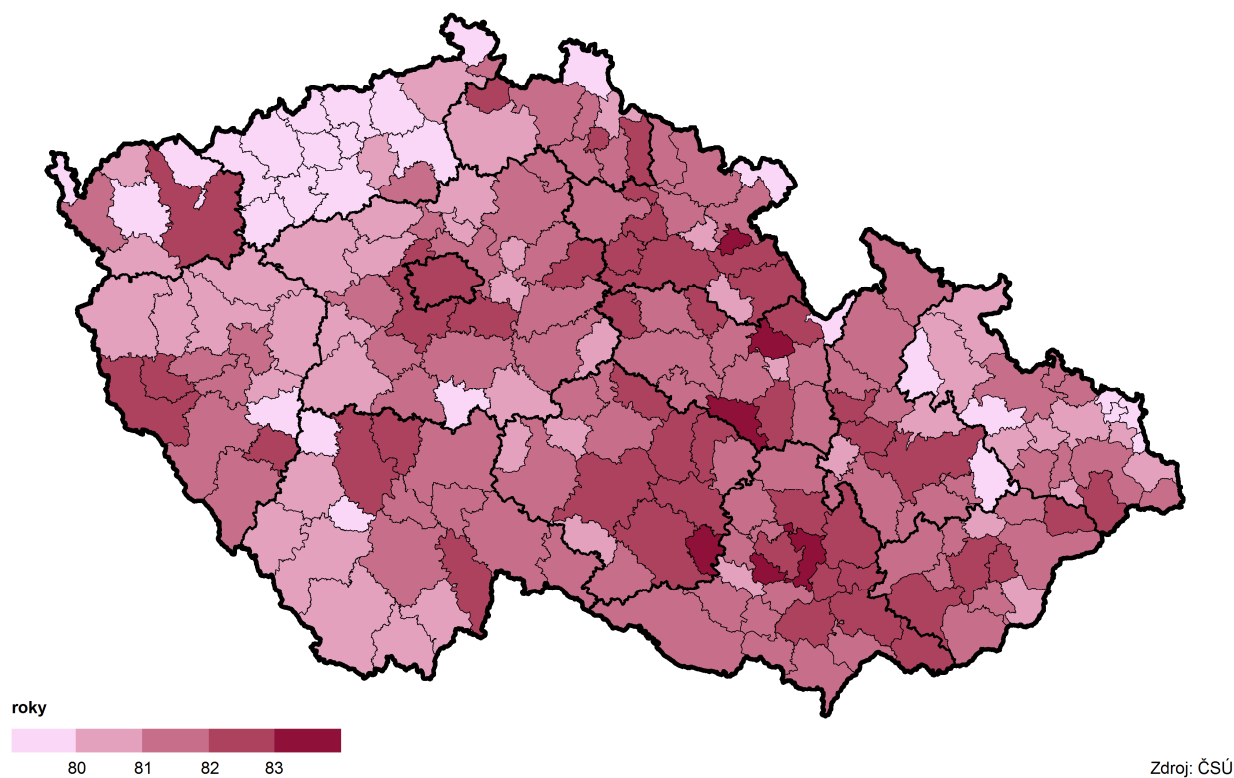
Počet zemřelých do 29 let byl na Vysočině nevelký – jen v roce 2007 překročil hranici sta osob – a vykazoval klesající tendenci (v roce 2012 sedmašedesát zemřelých, v roce 2016 třiasedmdesát). Nezanedbatelný podíl úmrtí v mladém věku připadá na novorozence a kojence – na Vysočině to v roce 2007 byla plná pětina, v roce 2016 přes 16 %. Většinu zemřelých tvoří chlapani a mladí muži – 72,7 % v roce 2007, 64,6 % v roce 2016. Jako nejčastější důvod úmrtí můžeme uvést vnější příčiny smrti (nejčastěji dopravní nehody), které např. v roce 2015 stály za smrtí pětadvaceti z devětatřiceti na Vysočině zemřelých mužů mladších třiceti let.

Neustále se **zvyšuje naděje dožití** při narození, která na Vysočině činila v roce 2007 u mužů 74,39 roku a u žen 81,08 roku. V roce 2016 to bylo u mužů 77,18 roku a u žen 82,44 roku. Naděje dožití na Vysočině se dlouhodobě řadí k **nejvyšším** a je výrazně vyšší než naděje dožití v celé České republice, která v uvedeném roce činila u mužů 76,02 roku a u žen 81,75 roku. V mezikrajském srovnání se v roce 2016 těšila vyšší nadějí dožití při narození u mužů pouze Praha a u žen Praha a Jihomoravský kraj.

Naděje dožití mužů při narození podle SO ORP v období 2012–2016

Naděje dožití žen při narození podle SO ORP v období 2012–2016

Sňatky, rozvody

Největší počet sňatků, 2 580, byl na Vysočině ve sledovaném desetiletí uzavřen hned na jeho počátku, v roce 2007. V následujících letech se jejich počet snižoval až na minimum v roce 2013, kdy jen mírně překročil hranici dvou tisíc. V následujících letech množství sňatků v kraji opět rostlo až na více než 2 400 v roce 2016. Ve srovnání se stavem z devadesátých let však počet uzavíraných sňatků zůstává **stále nízký**.

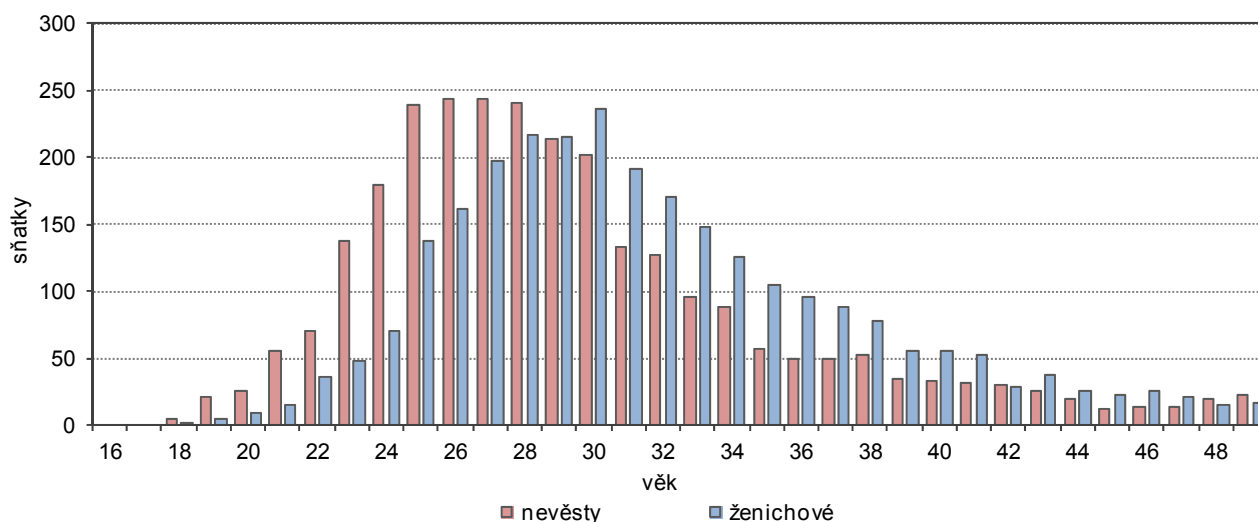
Relativní hodnoty, tedy počet uzavřených sňatků na tisíc obyvatel středního stavu, více méně kopírují jejich absolutní počet. I u nich zaznamenáváme minimum v roce 2013 (4,0), po němž následuje nárůst až na 4,8 sňatku na tisíc obyvatel v roce 2016. V posledních letech se relativní údaje sňatečnosti vyrovnaly s hodnotami v celé České republice, které přitom byly na počátku období podstatně vyšší. Průměrná je na Vysočině sňatečnost i v mezikrajském srovnání, rozdíly mezi sňatečností v jednotlivých regionech České republiky jsou však nevelké (v roce 2016 se v devíti krajích pohybovala sňatečnost v rozmezí 4,8 – 5,1).

Tab. 1.5 Sňatky podle bydliště ženicha v Kraji Vysočina

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sňatky	2 580	2 332	2 187	2 216	2 167	2 208	2 043	2 188	2 333	2 445
z toho ženichové ve věku:										
do 19 let	7	4	5	4	5	2	5	3	5	4
20–24 let	291	250	200	198	178	150	137	155	162	161
25–29 let	1 018	896	794	792	762	762	659	707	728	778
z toho nevěsty ve věku:										
do 19 let	52	50	48	33	17	14	21	14	16	24
20–24 let	686	551	525	465	456	411	370	385	388	413
25–29 let	1 054	977	843	909	900	963	858	888	942	969
Sňatky mužů ve věku do 29 let	1 316	1 150	999	994	945	914	801	865	895	943
podle rodinného stavu ženicha:										
svobodný	1 276	1 123	983	971	934	898	798	855	888	933
rozvedený	40	27	16	23	11	16	3	10	7	10
Sňatky žen ve věku do 29 let	1 792	1 578	1 413	1 407	1 372	1 387	1 248	1 287	1 345	1 406
podle rodinného stavu nevěsty:										
svobodná	1 712	1 514	1 355	1 356	1 320	1 352	1 226	1 254	1 321	1 385
rozvedená	80	64	58	51	52	35	22	33	24	21

Celkový počet sňatků na Vysočině po předchozím poklesu v posledních letech sice opět roste, o sňatcích uzavíraných ženichy a nevěstami mladšími třiceti let to rozhodně neplatí. Zde se výrazně projevuje trend **odkládání sňatků** do vyššího věku. Projevuje se u obou pohlaví, u mužů však výrazněji. Absolutně se mezi roky 2007 a 2016 počet ženichů mladších třiceti let v Kraji Vysočina snížil téměř o třicet procent, nevěst více než o pětinu. Podíl devětadvacetiletých a mladších mužů na celkovém počtu ženichů se snížil o 12,4 procentního bodu na 38,6 %, v případě nevěst byl pokles nepatrně mírnější, podíl devětadvacetiletých a mladších snoubenek poklesl o 12,0 bodů na 57,5 %.

Graf 1.6 Sňatky podle věku snoubenců v Kraji Vysočina v roce 2016

Svobodné nevěsty nejčastěji vstupují do manželství mezi pětadvacátým až osmadvacátým rokem svého věku (v roce 2016 to bylo na Vysočině přes 40 %). Za manžele si nejčastěji berou své vrstevníky nebo muže o málo starší. U mužů je tomu podobně, jen s tím rozdílem, že se nejčastěji žení v o něco vyšším věku, mezi sedmadvacátým a třicátým rokem, a s partnerkami o málo mladšími než jsou oni sami.

Výrazným rysem je vysoký podíl mužů (15,5 %), kteří do svého prvního manželství vstoupili až ve věku pětácti nebo více let. S ohledem na skutečnost, že i jejich manželkami se nejčastěji staly jejich vrstevnice nebo ženy jen o málo mladší, můžeme předpokládat, že se v řadě případů jednalo o legalizaci již existujících faktických manželství.

Tab. 1.6 Sňatky podle vzájemného věku svobodných snoubenců v Kraji Vysočina v roce 2016

		Věk nevěsty																				
		Celkem	do 17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35 a více	
Věk ženicha:	Celkem	1 824	-	5	19	22	46	60	113	152	200	198	187	178	147	133	77	79	60	40	108	
	do 17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	18	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	19	3	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	20	7	-	-	3	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
	21	14	-	1	1	1	7	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	22	32	-	-	2	2	5	12	6	1	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
	23	40	-	1	3	5	4	5	8	8	2	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-
	24	64	-	-	1	-	4	8	15	17	9	5	2	-	-	-	1	-	-	-	-	2
	25	116	-	-	3	3	7	6	17	20	22	15	9	5	6	2	-	-	-	-	-	1
	26	136	-	2	1	2	4	5	7	14	36	28	10	12	5	6	2	1	1	1	-	-
	27	160	-	-	1	1	3	8	14	22	25	33	25	12	6	4	2	-	1	1	1	2
	28	171	-	-	1	2	3	5	6	14	22	28	25	23	22	5	6	6	1	1	1	1
	29	164	-	-	1	2	1	-	5	15	22	19	21	32	20	12	7	4	1	-	-	2
	30	179	-	-	-	1	1	2	11	15	19	19	29	29	18	14	8	9	2	1	1	1
	31	141	-	-	-	-	1	-	8	4	13	17	17	21	14	14	9	9	8	1	5	5
	32	130	-	-	1	1	1	3	9	2	11	10	11	14	11	14	8	13	10	5	6	6
33	101	-	-	-	-	3	2	1	10	3	9	7	6	9	14	11	12	4	4	6	6	
34	82	-	-	-	1	1	1	-	4	4	-	3	11	10	17	7	6	6	4	7	7	
35 a více	283	-	-	-	-	1	1	3	6	10	12	28	11	25	28	16	19	26	23	74	74	

Protipólem a v poslední době žel poměrně častým vyústěním sňatku jsou rozvody. Celkově na Vysočině vzdor kolísavému vývoji počet rozvodů spíše **klesá**. V letech 2007 – 2011 došlo v kraji k 6 185 rozvodům, v letech 2012 – 2016 jich bylo jen 5 221. Obdobný vývoj vidíme při pohledu na relativní hodnoty. Počet rozvodů na tisíc obyvatel středního stavu dosáhl na Vysočině ve sledované dekádě maxima v letech 2008 a 2010 (2,6), naopak nejnižší byl v letech 2012 a 2016 (1,9). Obdobně se klesající trend projevoval i u počtu rozvodů na sto nově uzavřených sňatků, který byl nejnižší v závěrečném roce sledovaného desetiletí (38,65).

Ještě výraznější pokles se projevoval u rozvodů, v nichž alespoň jednou zúčastněnou stranou byla osoba mladší třiceti let. Rozvody devětadvacetiletých a mladších mužů se ještě v roce 2010 podílely na celkovém počtu rozvodů deseti procenty, do roku 2016 jejich podíl poklesl na pět procent. Podobně, i když mírněji se snížil zprvu pětinný podíl žen mladších třiceti let na rozvodech. Na konci sledovaného desetiletí byl zhruba desetinný. Mladší ženy jsou častějšími účastnicemi rozvodových řízení zcela logicky – vzhledem k dřívějšímu vstupu do manželství mají i více času dopracovat se k rozvod.

Celková rozvodovost zůstává v Kraji Vysočina stabilně pod celorepublikovou úrovní, v roce 2016 připadalo v celé České republice na tisíc obyvatel středního stavu 2,4 rozvodu, na Vysočině 1,9. Na sto nově uzavřených sňatků připadlo v celé republice 49,2 manželství rozvedených, na Vysočině to bylo pouze 38,6 sňatku, což bylo v obou případech nejméně ze všech krajů.

Z územního srovnání rozvodů mladých osob do třiceti let vychází Vysočina o něco méně příznivě. U mužů i žen do 29 let byl v roce 2016 podíl na celkovém počtu rozvodů o něco **vyšší** než na celorepublikové úrovni, u mužů to bylo 5,2 % na Vysočině oproti 4,8 % v celé České republice, u žen 10,5 % proti 9,9 %.

Tab. 1.7 Rozvody v Kraji Vysočina

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Rozvody	1 252	1 343	1 157	1 328	1 105	995	1 125	1 107	1 049	945
z toho:										
s nezletilým dítětem (%)	64,1	63,2	64,8	60,7	61,6	64,1	59,1	58,6	59,8	63,3
do 1 roku trvání manželství	58	70	68	62	45	46	38	40	36	36
Rozvody mužů ve věku do 29 let	157	142	119	101	84	74	66	63	57	49
z toho:										
s nezletilým dítětem (%)	62,4	58,5	34,5	54,5	56,0	59,5	54,5	52,4	61,4	44,9
do 1 roku trvání manželství	34	34	25	28	15	24	13	16	12	15
Rozvody žen ve věku do 29 let	269	260	196	206	159	128	141	124	102	99
z toho:										
s nezletilým dítětem (%)	64,7	64,6	62,8	55,8	62,3	64,1	55,3	57,3	62,7	54,5
do 1 roku trvání manželství	40	51	40	41	24	31	22	20	16	25

Stěhování, dlouhodobá migrace

Dalším faktorem, který výrazně a v posledních letech výrazně negativně, ovlivňuje populační vývoj v Kraji Vysočina, je migrace.

Ještě v prvních dvou letech sledované dekády se kraj mohl těšit z výrazně kladného migračního salda, a to jak celkově, tak i u dětské složky a mladých osob ve věku 15 až 29 let. Od následujícího roku se však projevovaly důsledky hospodářské krize, které se rychle promítly i v migraci, zejména zahraniční, která až do té doby zajišťovala kladné migrační saldo kraje. A co platilo pro migrační saldo celkem, platilo dvojnásob pro migrační saldo osob mladších třiceti let. Zpočátku se na ještě kladném přírůstku obyvatel stěhování podílelo zhruba čtyřiceti procenty, ve zbytku sledovaných let však mělo **lví podíl na negativním** migračním saldu Vysočiny. V žádném roce jeho podíl neklesl pod polovinu a v roce 2011 se dokonce úbytek obyvatel stěhování soustředil **výhradně** na osoby mladší třiceti let. Situace se nezměnila ani v posledních letech hospodářské konjunktury a klesající nezaměstnanosti.

Vysočina se tak řadí ke skupině krajů, které **migrací ztrácí mladší obyvatelstvo**. Mimo Jihomoravského se do ní řadí všechny převážně nebo čistě moravské kraje a dále Královéhradecký, Ústecký a Karlovarský kraj. Naproti tomu mladou generaci stěhování získává především Hlavní město Praha a Středočeský kraj, v menší míře i Jihomoravský kraj a v řádu stovek ještě další čtyři regiony (Jihočeský, Plzeňský, Liberecký a Pardubický kraj).

Tab. 1.8 Přistěhovalí do kraje a vystěhovalí z kraje podle věku

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Přistěhovalí do kraje	6 402	5 402	3 503	3 406	3 197	3 207	3 125	3 197	3 285	3 456
z toho ve věku:										
0–14 let	735	649	668	696	717	689	746	754	753	812
15–29 let	2 509	2 142	1 172	957	812	837	758	793	801	865
Vystěhovalí z kraje	4 863	4 436	4 275	4 081	3 549	3 862	3 914	3 965	3 876	4 289
z toho ve věku:										
0–14 let	545	628	599	639	684	764	757	845	756	944
15–29 let	2 095	1 776	1 633	1 397	1 199	1 252	1 235	1 246	1 189	1 267
Přírůstek/úbytek stěhování	1 539	966	-772	-675	-352	-655	-789	-768	-591	-833
z toho ve věku:										
0–14 let	190	21	69	57	33	-75	-11	-91	-3	-132
15–29 let	414	366	-461	-440	-387	-415	-477	-453	-388	-402

Obyvatelstvo ve věku 0 až 29 let se výrazně podílí i na vnitrokrajském stěhování, ve všech krajích to v roce 2016 bylo kolem padesáti procent (na Vysočině 51,1 %).

Určitý výhled do populační budoucnosti kraje nám nabízí projekce obyvatelstva. Zatím poslední projekce, zpracovaná do roku 2050, byla publikována v roce 2014. Podle této projekce by se měl počet obyvatel Vysočiny **dále snižovat**, již v roce 2025 by měl poklesnout pod hranici půl milionu a v roce 2050 jen mírně přesahovat počet 450 tisíc osob. Pokud by se tato projekce stala skutečností, znamenalo by to, že oproti skutečnosti roku 2016 by kraj ztratil přes 11 % obyvatel. A ještě výraznější by byl úbytek obyvatelstva do třiceti let, jehož počet by měl **poklesnout o téměř o třicet procent**. Jeho podíl na celkové populaci kraje by se z 32 % v roce 2016 zmenšil na necelých 26 % v roce 2050.

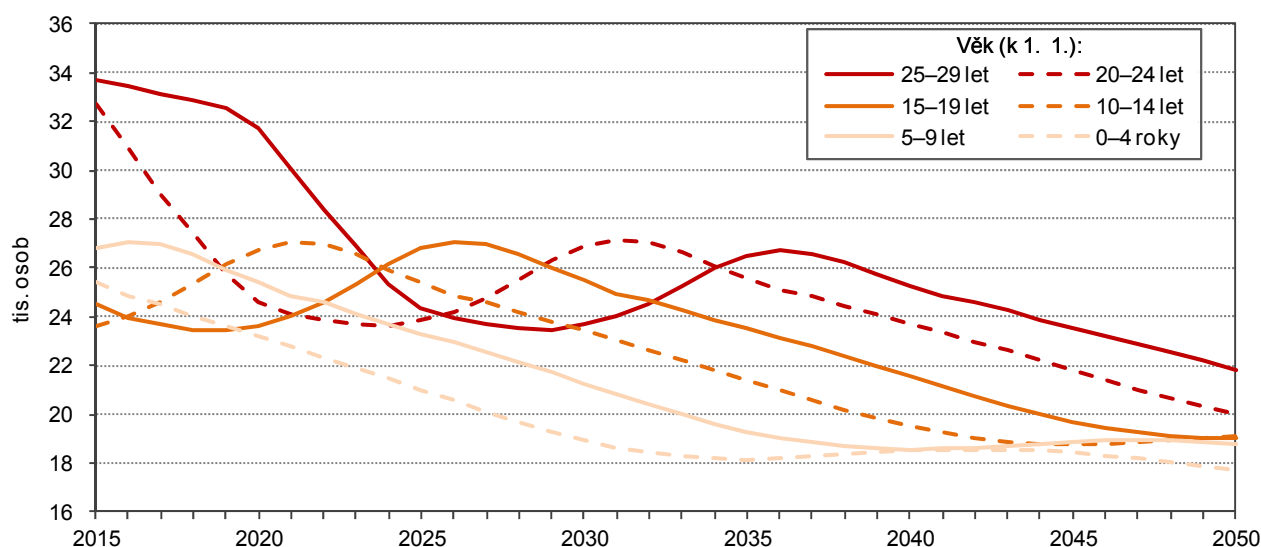
Tab. 1.9 Věková struktura obyvatelstva Kraje Vysočina podle projekce

Zdroj: publikace ČSÚ Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050

	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Obyvatelstvo celkem (k 1. 1.)	504 330	498 911	491 942	483 430	473 677	463 162	452 169
z toho ve věku 0–29 let	155 283	144 723	139 613	134 450	127 093	121 131	116 457
podíl v %	30,8	29,0	28,4	27,8	26,8	26,2	25,8
v tom ve věku (%):							
0–4 let	14,9	14,5	13,6	13,5	14,5	15,2	15,2
5–9 let	16,4	16,1	15,2	14,3	14,6	15,6	16,2
10–14 let	17,2	17,6	16,8	15,9	15,3	15,5	16,4
15–19 let	15,2	18,5	18,2	17,5	17,0	16,2	16,3
20–24 let	15,9	16,5	19,2	19,0	18,6	18,0	17,2
25–29 let	20,4	16,8	17,0	19,7	19,9	19,4	18,7

Graf 1.7 Mladá generace podle věkových skupin v Kraji Vysočina do roku 2050

Zdroj: Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050

Další stárnutí obyvatelstva by se promítalo i do indexu stáří a průměrného věku obyvatel. Index stáří by **neustále rostl** – zprvu prudce na 196 v roce 2030, poté by se podle projekce měl zvyšovat o něco pomaleji, přesto by ale v roce 2050 měl dosáhnout hodnoty 275, tedy na 100 dětí do čtrnácti let by připadalo 275 osob pětadesátiletých a starších.

Růst by měl i průměrný věk – ze současných 42,3 na 46,2 roku v roce 2030, 48,5 roku v roce 2040 a nakonec bezmála padesát let (49,8 roku) v polovině jedenadvacátého století. Jak indexem stáří, tak průměrným věkem by se Vysočina v roce 2050 měla řadit k nejstarším krajům České republiky, hned za Zlínský kraj, ve kterém index stáří dosáhne hodnoty 288 a průměrným věk bude činit 50,2 roku.

Obyvatelstvo podle SLDB 2011 (rodinný stav, národnost, víra)

Zdrojem řady informací o obyvatelstvu kraje jsou výsledky sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo v roce 2011. Zde je ale třeba připomenout, že výsledky sčítání byly zpracovány podle místa obvyklého pobytu, nikoli trvalého pobytu.

Jedním ze zjišťovaných ukazatelů byl rodinný stav obyvatelstva. U mladé generace do třiceti let vcelku logicky převládali u obou pohlaví svobodní, jejichž podíl byl zvláště u mužů dominantní (92,7 %), ženatých mužů tohoto věku bylo na Vysočině 6,6 %. U devětadvacetiletých a mladších žen byl podíl vdaných žen podstatně vyšší (14,5 %), svobodných bylo 84,0 %, přes jedno procento se dostal podíl rozvedených žen.

Podíl svobodných u obou pohlaví činil na Vysočině 88,5 %, což bylo nepatrně méně než v celé České republice (88,8 %), podíl ženatých a vdaných osob mladších třiceti let (10,4 %) byl v kraji ve srovnání s celorepublikovou úrovní vyšší o 0,5 procentního bodu a v mezikrajském srovnání patřil k nejvyšším.

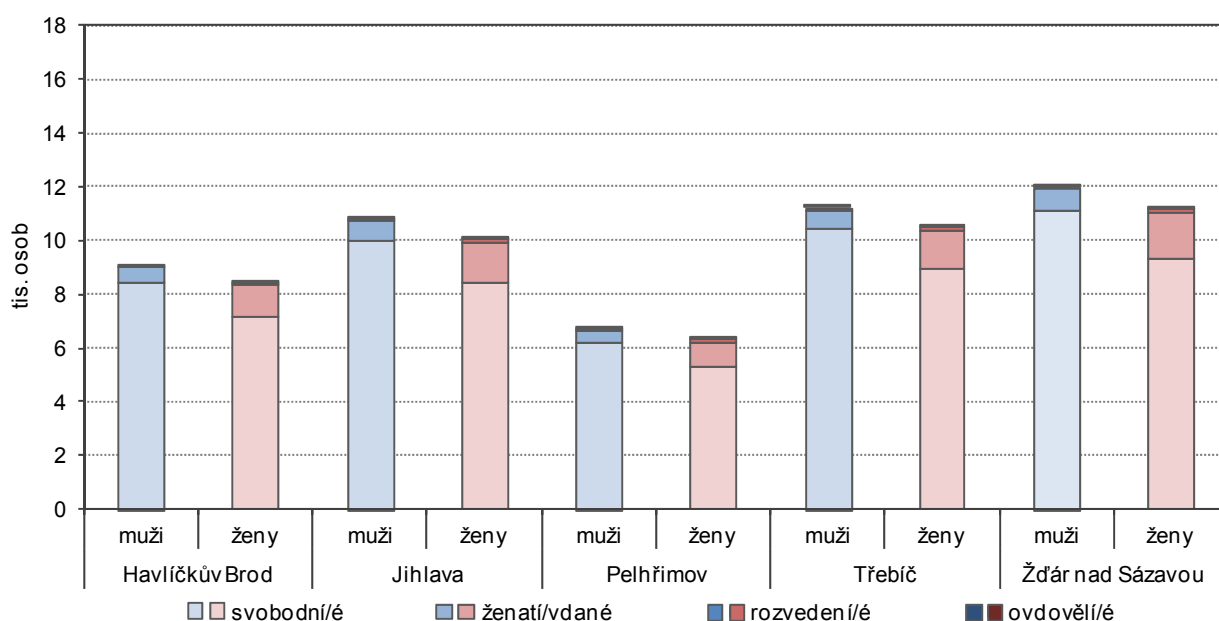
Tab. 1.10 Obyvatelstvo Kraje Vysočina podle rodinného stavu, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho				Ženy celkem	z toho			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Počet obyvatel	250 196	110 579	115 083	17 881	6 193	255 369	86 951	114 791	21 713	31 697
v %	100,0	44,2	46,0	7,1	2,5	100,0	34,0	45,0	8,5	12,4
z toho ve věku 15–29 let	50 007	46 377	3 311	270	7	46 533	39 107	6 742	627	27
v %	100,0	92,7	6,6	0,5	0,0	100,0	84,0	14,5	1,3	0,1
v tom ve věku:										
15–19	31,5	33,9	0,5	0,7	14,3	32,1	38,1	0,5	0,2	3,7
20–24	34,3	36,2	9,6	7,4	42,9	34,3	37,8	16,1	11,3	11,1
25–29	34,2	29,9	89,9	91,9	42,9	33,6	24,1	83,4	88,5	85,2

Graf 1.8 Obyvatelstvo v okresech Kraje Vysočina ve věku 15–29 let podle rodinného stavu a pohlaví

Zdroj: SLDB 2011

Údaje o národnostním složení obyvatelstva patří k informacím, která jsou k dispozici pouze ze sčítání lidu. Populace Vysočiny je z velké části složena z obyvatel hlásících se k české nebo moravské národnosti, v tom se osoby mladší třiceti let výrazněji neliší od obyvatelstva celkem, pouze podíl osob, které na tuto otázku ve sčítání neodpověděly, byl u nich o něco vyšší (28,2 % oproti 24,6 %) a podíl osob hlásících se k české národnosti (62,8 %) byl ve srovnání s celkovou populací Vysočiny o 2,7 bodu nižší, o málo nižší byl i podíl deklarované moravské národnosti (6,4 %). V desetínách procenta se pohyboval podíl dalších tří národností, slovenské, ukrajinské a vietnamské. Z nich pouze u národnosti slovenské nacházíme rozdíl oproti stavu u obyvatelstva celkem, podíl Slováků u mladé generace (0,3 %) byl ve srovnání s obyvatelstvem celkem poloviční.

Tab. 1.11 Obyvatelstvo Kraje Vysočina ve věku 0–29 let podle národnosti, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Obyvatelstvo ve věku 0–29 let	v tom (%)		v tom věková skupina (%)			
		muži	ženy	0–14	15–19	20–24	25–29
Počet obyvatel	170 338	51,6	48,4	43,3	18,0	19,4	19,2
z toho národnost:							
česká	106 918	51,0	49,0	44,0	18,1	19,1	18,8
moravská	10 910	54,5	45,5	37,5	20,3	22,4	19,9
maďarská	16	43,8	56,3	0,0	31,3	25,0	43,8
německá	27	48,1	51,9	63,0	3,7	25,9	7,4
polská	4	25,0	75,0	0,0	0,0	25,0	75,0
romská	60	61,7	38,3	41,7	15,0	13,3	30,0
ruská	42	38,1	61,9	21,4	21,4	21,4	35,7
slovenská	485	50,3	49,7	18,6	9,9	24,1	47,4
ukrajinská	301	52,8	47,2	24,6	14,0	21,3	40,2
vietnamská	280	51,4	48,6	36,1	12,9	27,9	23,2
neuvedeno	48 044	52,2	47,8	43,6	17,4	19,4	19,6

Vysočina sice patří v rámci České republiky k regionům s nejvyšší religiozitou, přesto se však ani na jejím území nemohou tradiční církve těšit z většího počtu „dorostu“, i když i u mladé generace je na Vysočině podíl věřících na obyvatelstvu dané věkové kategorie po Zlínském kraji druhý nejvyšší.

Ve sčítání 2011 se za věřící označilo méně než čtyřicet tisíc obyvatel kraje mladších třiceti let, což představovalo 22,8 % osob z této věkové kategorie. Obdobný podíl u obyvatel kraje celkem byl o 6,5 procentního bodu vyšší. K nějaké církvi se přihlásilo jen 17,5 % příslušníků mladé generace Vysočiny, převážně šlo o římské katolíky (14,8 % devětadvacetiletých a mladších obyvatel Vysočiny), kteří představovali jen čtvrtinu věřících, hlásících se v kraji k této církvi. Výrazně vyšší než u obyvatelstva celkem je podíl osob bez náboženské víry, který na Vysočině dosáhl 30,8 % (o 5,2 bodu více než u obyvatel celkem). Nezodpovězeno ponechalo ve sčítání tuto otázku 46,4 % mladých obyvatel kraje, což se téměř neliší od situace u obyvatelstva celkem.

Zajímavé je, že u osob mladších třiceti let se na Vysočině v intenzitě a zaměření náboženské víry prakticky **neprojevují větší rozdíly mezi pohlavími**. Podíl věřících mladých žen byl jen o 1,4 procentního bodu vyšší než podíl věřících mladých mužů. Pro srovnání můžeme uvést, že obdobný rozdíl u obyvatelstva celkem činil 4,5 bodu ve prospěch žen. Obdobně je tomu u obyvatel bez náboženské víry, kde u mladé generace činí rozdíl 1,1 bodu ve prospěch mužů, kdežto u obyvatelstva celkem dosahuje rozdíl hodnoty 3,4 bodu.

Tab. 1.12 Obyvatelstvo Kraje Vysočina ve věku 0–29 let podle náboženské víry, pohlaví a věku

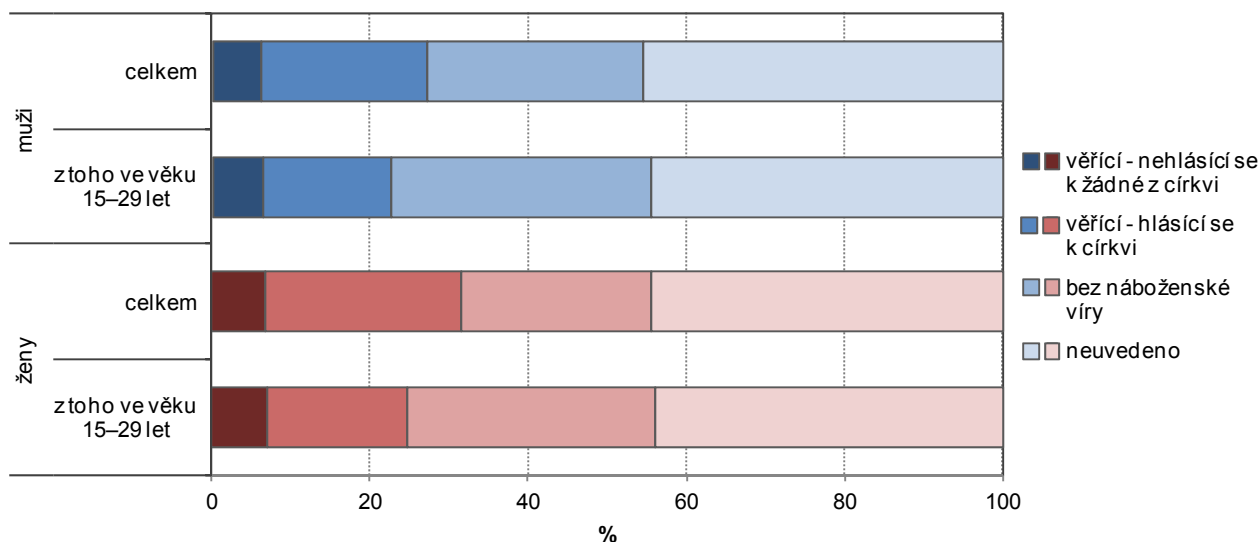
Zdroj: SLDB 2011

	Obyvatelstvo ve věku 0–29 let	v tom		v tom věková skupina			
		muži	ženy	0–14	15–19	20–24	25–29
Počet obyvatel	170 338	87 884	82 454	73 798	30 698	33 101	32 741
z toho (%):							
věřící - nehlásící se k církvi	5,3	5,1	5,6	3,5	5,6	7,0	7,5
věřící - hlásící se k církvi	17,5	17,0	17,9	18,2	18,3	16,4	16,0
z toho:							
Církev československá husitská	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Církev římskokatolická	14,8	14,3	15,4	15,9	15,5	13,4	13,2
Českobratrská církev evangelická	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
bez náboženské víry	30,8	31,4	30,3	29,1	30,5	33,0	32,8
neuvedeno	46,4	46,5	46,2	49,1	45,6	43,6	43,8

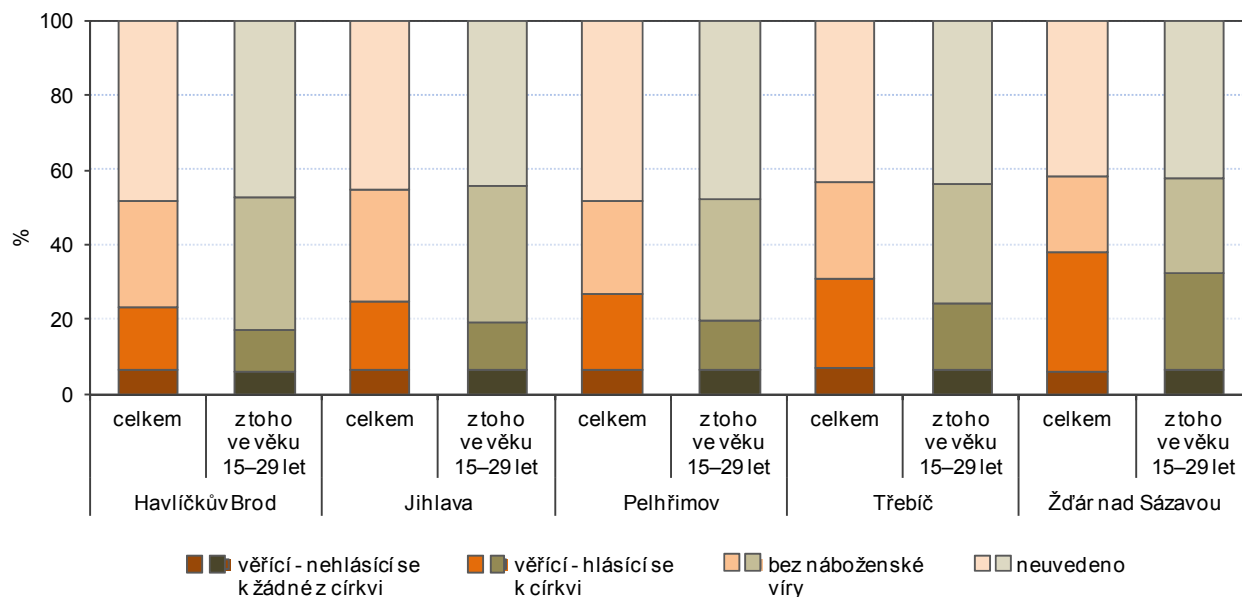
Graf 1.9 Obyvatelstvo Kraje Vysočina podle pohlaví a náboženské víry

Zdroj: SLDB 2011

Graf 1.10 Obyvatelstvo v okresech Kraje Vysočina podle náboženské víry

Zdroj: SLDB 2011

Dlouhodobou mobilitu obyvatelstva pomáhá sledovat rodiště, definované jako místo bydliště matky v době narození. Jde o další údaj zjišťovaný při sčítání lidu. Mladá generace, osoby devětadvacetileté a mladší, se ve srovnání s celkovou populací Vysočiny vyznačují podstatně vyšším podílem rodáků, tedy osob narozených v obci současného bydliště (rozdíl 22,7 procentního bodu) a logicky podstatně nižším zastoupením „přespolních“, tedy osob narozených v jiné obci okresu (- 9,3 procentního bodu), v jiném okrese kraje (- 2,8 bodu), v jiném kraji (- 6,7 bodu) i v zahraničí (- 1,0 bod). V mezikrajském srovnání se Kraj Vysočina vyznačuje mimořádně **vyšším podílem osob žijících v obci narození**, kterým se u mužů řadí na druhé místo za Zlínský kraj a u žen na třetí místo za Zlínský a Moravskoslezský kraj.

Výše uvedené hodnoty jsou však do značné míry zkreslené zastoupením dětské složky a teenagerů, kteří se zpravidla stěhují jen s rodiči. Větší mobilita se na Vysočině projevuje až u osob ve věku 20 až 24 let a zejména 25 až 29 let. U posledně jmenované věkové skupiny můžeme sledovat jen o něco nižší mobilitu než u obyvatelstva celkem, podíl rodáků je u ní vyšší „jen“ o 6,2 procentního bodu, zastoupení rodáků z jiných obcí okresu bydliště je nižší o 2,9 bodu, rodáků z jiných obcí kraje o 1,0 bod a rodáků z jiných krajů o 2,3 bodu. Za pozornost též stojí vyšší podíl osob narozených v zahraničí (3,8 % u věkové skupiny 25 až 29 let, 2,7 % u obyvatelstva celkem).

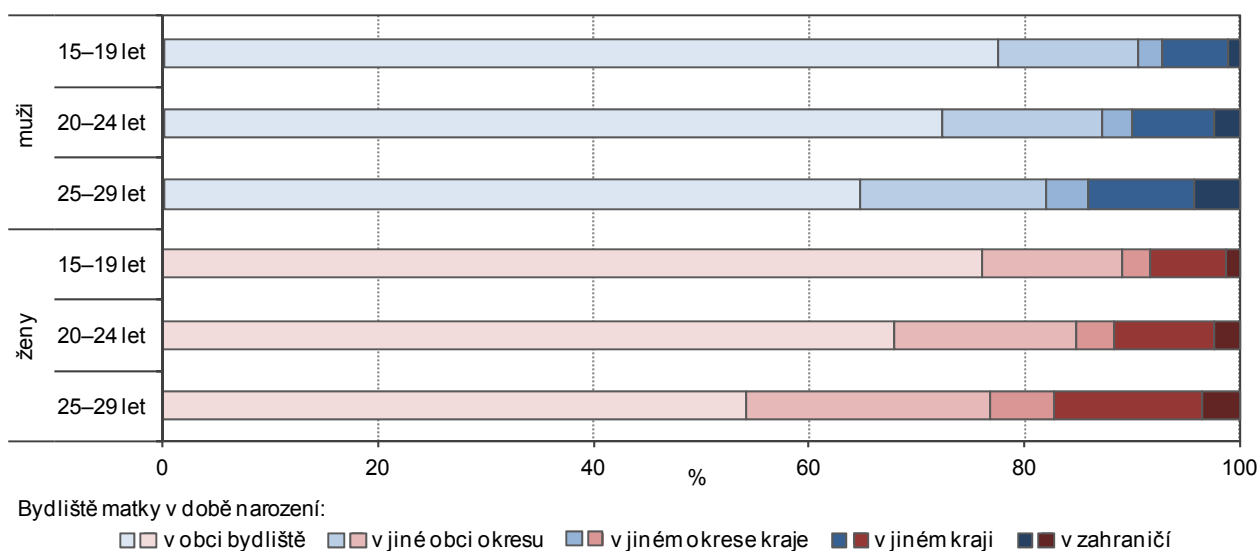
Tab. 1.13 Obyvatelstvo Kraje Vysočina ve věku 0–29 let podle místa bydliště matky v době narození, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Obyvatelstvo ve věku 0–29 let	v tom		v tom věková skupina			
		muži	ženy	0–14	15–19	20–24	25–29
Počet obyvatel	170 338	87 884	82 454	73 798	30 698	33 101	32 741
v tom (%):							
narození v České republice	98,2	98,1	98,3	99,4	98,7	97,5	96,0
z toho:							
v obci bydliště	73,7	75,2	72,2	83,1	75,0	68,0	57,2
v jiné obci okresu	12,8	12,1	13,5	8,9	12,6	15,4	19,1
v jiném okrese kraje	2,7	2,5	3,0	1,9	2,4	3,0	4,6
v jiném kraji	6,9	6,3	7,6	4,6	6,4	8,1	11,3
narození v zahraničí	1,6	1,7	1,5	0,5	1,2	2,4	3,8
z toho ve Slovenské republice	0,5	0,5	0,5	0,1	0,4	0,7	1,4
nezjištěno	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2

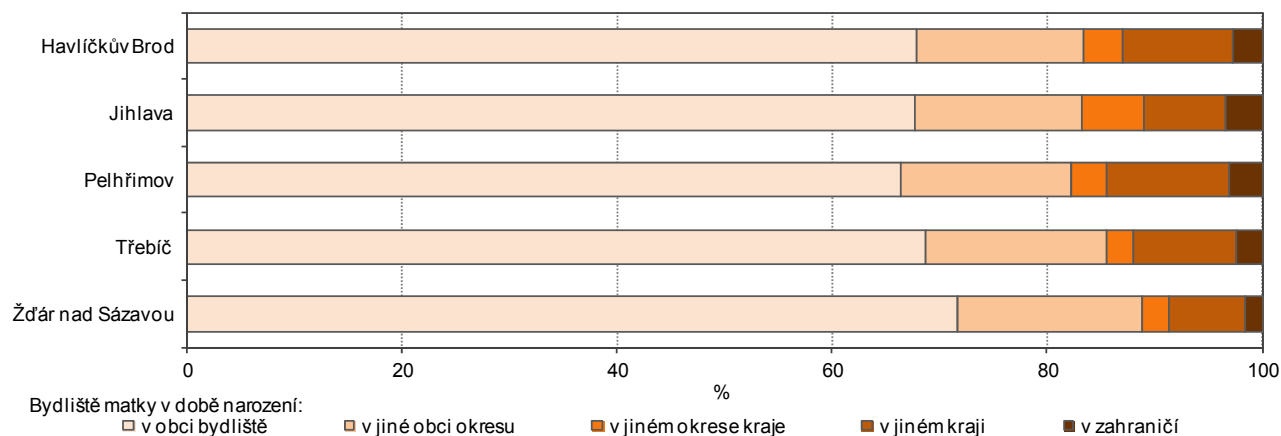
Graf 1.11 Obyvatelstvo Kraje Vysočina podle místa narození (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Graf 1.12 Obyvatelstvo v okresech Kraje Vysočina ve věku 15–29 let podle místa narození (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Cizinci

Cizinci trvale nebo dlouhodobě (v případě občanů EU i přechodně) žijící na území Kraje Vysočina tvořili v roce 2016 jen 1,7 % obyvatelstva kraje (o tři procentní body méně než v celé České republice). V roce 2008, kdy byl na Vysočině počet cizinců nejvyšší, to bylo 1,9 %. Z více než 8 400 cizinců, žijících v roce 2016 v Kraji Vysočina, byla více než čtvrtina (26,1 %) osob mladších třiceti let. Mezi nimi bylo nejvíce dětí do 14 let. V době před propuknutím hospodářské krize, zejména v roce 2008, jednoznačně převládali cizinci ve věku 20 až 29 let, jejichž podíl se ale v pozdějších letech snížil a nezvýšil se ani v době nového hospodářského oživení. Z této skutečnosti - a též z podstatně vyrovnanějšího poměru mezi muži a ženami – můžeme soudit, že na rozdíl od doby kolem roku 2008 mají mezi cizinci na Vysočině **výraznější zastoupení rodiny**.

Mezi mladými cizinci na Vysočině jsou nejčastěji zastoupení občané Vietnamu, Ukrajiny, Slovenska a se značným odstupem i Mongolska. V dřívějších letech výrazně převládali Ukrajinci, v současné době je početní poměr mezi nimi a Vietnamci zhruba vyrovnaný.

Nejvíce cizinců ve věku 0 až 29 let žilo v roce 2016 na Vysočině v jihlavském okrese (přes 31 %), naopak nejméně na Žďársku (12 %) a Třebíčsku (17 %). Děti do 14 let byly nejméně zastoupeny na Pelhřimovsku, kde současně žilo relativně nejvíce cizinců ve věku 25 až 29 let. Pelhřimovský okres se současně vyznačoval nejvyšším zastoupením mužů mezi mladými cizinci.

Tab. 1.14 Cizinci v Kraji Vysočina ve věku 0–29 let (stav k 31. 12.)

	2004	2008	2012	2016
Cizinci ve věku do 29 let celkem	2 372	3 816	2 376	2 200
v tom: muži	1 267	2 149	1 261	1 124
ženy	1 105	1 667	1 115	1 076
v tom ve věku:				
0–14 let	478	647	758	909
15–19 let	207	389	266	274
20–24 let	643	1 251	437	357
25–29 let	1 044	1 529	915	660
z toho podle státního občanství :				
Vietnam	265	829	605	541
Ukrajina	1 068	1 280	585	539
Slovensko	415	624	502	450
Mongolsko	246	474	277	182

Tab. 1.15 Cizinci v okresech Kraje Vysočina ve věku 0–29 let podle pohlaví a věkových skupin k 31.12. 2016

	Celkem	v tom (%)		v tom ve věku (%)			
		muži	ženy	0–14 let	15–19 let	20–24 let	25–29 let
Kraj celkem	2 200	51,1	48,9	41,3	12,5	16,2	30,0
v tom okresy:							
Havlíčkův Brod	464	47,2	52,8	42,9	14,9	15,1	27,2
Jihlava	689	52,0	48,0	41,4	16,7	16,8	25,1
Pelhřimov	414	54,6	45,4	36,2	7,0	18,1	38,6
Třebíč	367	51,2	48,8	43,6	10,6	16,1	29,7
Žďár nad Sázavou	266	50,0	50,0	43,2	8,3	13,9	34,6